

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z MATEMATYKI
- W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 16
W SIEMIANOWICACH ŚLĄSKICH

autorzy – nauczyciele matematyki

PODSTAWA PRAWNA:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych. (D.U.2019 poz.373 z późn. Zm.)
- Statut Szkoły Podstawowej
- Podstawa programowa z matematyki.

I. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania ocen klasyfikacyjnych śródrocznych i rocznych.

Przy wystawianiu oceny semestralnej i końcoworocznej nauczyciel posiłkuje się średnią ważoną, bierze pod uwagę opanowanie wymaganego materiału, ale również postępy ucznia i jego wkład pracy (wartość dodaną). Ocena semestralna lub końcoworoczna nie może różnić się od średniej ważonej o więcej niż jeden stopień.

Przy ocenie pracy ucznia przyjmuje się następujące wagi:

- 5 –wszystkie prace pisemne (sprawdziany, testy); (w przypadku testu zdalnego – waga 4)
- 4 – odpowiedzi ustne, kartkówki; (w przypadku kartkówki zdalnej – waga 3)
- 3- projekty realizowane w grupach;
- 2–pisemne zadania domowe, referaty, aktywność na lekcji;
- inna –ustalona indywidualnie przez nauczyciela

Minimalna ilość ocen w semestrze - 9

II. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów z matematyki

- Obowiązuje skala ocen od 1 do 6
- Uczeń otrzymuje oceny za :
 - formy pisemne sprawdzające wiedzę (np. sprawdziany, kartkówki, prace domowe, karty pracy na lekcji, liczeniówki, tabliczka mnożenia, udział w konkursach)
 - formy ustne : odpowiedzi, zadanie domowe, znajomość wzorów
 - aktywność na zajęciach
 - konkursy
 - zeszyt.

Informacje o postępach ucznia są jawne i odnotowane w dzienniku lekcyjnym.

III. Szczegółowe kryteria ocen cząstkowych

1. Ocena celująca :

- a) Uczeń opanował w stopniu bardzo dobrym wiedzę i umiejętności przewidziane programem nauczania w danej klasie . Posługuje się terminologią matematyczną i informacjami na poziomie wyższym niż poziom danego szczebla nauczania.
- b) Uczeń umie samodzielnie śledzić rozumowania matematyczne i dowody zawarte w tekście oraz samodzielnie opisywać swoje spostrzeżenia i poczynania matematyczne.
- c) Uczeń wykorzystuje posiadane wiadomości i umiejętności do rozwiązywania zadań nietypowych. Uczeń dostrzega analogie, zależności między obiektami matematycznymi, dokonuje porównań i uogólnień.
- d) Uczeń dostrzega problem w sytuacji przedstawionej w formie luźnego zbioru informacji i przedstawia go w postaci zadania, rozwiązuje zadania nietypowe.
- e) Uczeń potrafi rozwiązać trudny problem praktyczny wymagający metod lub technik matematycznych wynikających z indywidualnych zainteresowań.
- f) Uczeń dostrzega analogie, zależności między obiektami matematycznymi, dokonuje porównań i uogólnień wykorzystując wiadomości dodatkowe.
- g) Uczeń uzasadnia poprawność operacji matematycznych.
- h) Uczeń osiąga sukcesy w konkursach matematycznych na szczeblu co najmniej szkolnym.

2. Ocena bardzo dobra:

- a) Uczeń opanował pełen zakres treści określonych programem nauczania w danej klasie.
- b) Właściwie rozumie treści złożone, trudne, ważne do opanowania.
- c) Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę w życiu pozaszkolnym. Rozwiązuje zadania o dużym stopniu trudności.
- d) Uczeń jest aktywny na lekcji, systematycznie odrabia prace domowe.

3. Ocena dobra:

- a) Uczeń opanował treści o zakresie przekraczającym wymagania opisane w podstawie programowej.
- b) Rozumie treści bardziej złożone, mniej przystępne aniżeli elementy treści zaliczane do wymagań podstawowych. Rozumie treści istotne w matematyce.

- c) Potrafi zdobytą wiedzę stosować w sytuacjach typowych, według wzorów (przykładów) znanych z podręczników lub lekcji, systematycznie odrabia zadania domowe, jest aktywny na lekcji.

4. Ocena dostateczna:

- a) Rozumie treści określone programem nauczania na poziomie nie przekraczającym wymagań zawartych w podstawie programowej.
- b) Rozumie treści łatwe dla ucznia nawet mało zdolnego, o niewielkim stopniu złożoności, a więc przystępne, często powtarzające się w programie nauczania.
- c) Rozwiązuje zadania schematyczne, typowe. Z pomocą nauczyciela dokonuje porównań, analizowania danych.
- d) Dokonuje uzasadnienia uogólnień z pomocą nauczyciela. Stosuje podstawową wiedzę w sytuacjach problemowych z pomocą nauczyciela.
- e) Uczeń nie systematycznie odrabia prace domowe, posiada luki wiadomościach w materiale bieżącym, nie zawsze bierze aktywny udział na lekcji, przynosi na lekcje potrzebne materiały.

5. Ocena dopuszczająca:

- a) Uczeń opanował treści nauczania niezbędne w uczeniu matematyki. Ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, a także w znacznym stopniu wiadomości i umiejętności podstawowych, ale uczestniczy w zajęciach wyrównawczych, nie zawsze odrabia prace domowe, ma kłopoty za znajomością tabliczki mnożenia.
- b) Nie rozumie uogólnień i nie umie śledzić podstawowych rozumowań.
- c) Uczeń ma problem w rozwiązywaniu zadań schematycznych, typowych. Rozwiązuje je z pomocą nauczyciela.
- d) Nie potrafi stosować wiedzy w praktyce.
- e) Uczeń pracuje niesystematycznie.

6. Ocena niedostateczna:

1. Uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej nauczania w danej klasie a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy.
2. Nie rozumie podstawowych wiadomości.
3. Nie umie stosować wiedzy w sytuacjach typowych. Nie potrafi rozwiązywać zadań nawet o najmniejszym stopniu trudności.
4. Nie potrafi rozwiązywać zadań schematycznych.

5. Uczeń nie wykazuje zainteresowania na lekcji, nie odrabia prac domowych, nie wykazuje chęci osiągnięcia podstawowej wiedzy na zajęciach wyrównawczych, nie jest w stanie nawet z pomocą nauczyciela rozwiązać zadań wymagających elementarnych wiadomości z matematyki na poziomie danej klasy.

IV. Postanowienia końcowe

1. W ocenianiu bieżącym dopuszcza się stosowanie plusów i minusów.
 - Uczeń może otrzymać „plusa” za aktywność na lekcji, pojedyncze zadanie (przykład) wykonane na lekcji, prace domową o małym stopniu trudności.
 - Uczeń otrzymuje „minusa” za brak pracy domowej, brak zeszytu przedmiotowego, brak zeszytu ćwiczeń, brak przyborów geometrycznych.
 - Plusy i minusy są na bieżąco zamieniane na oceny (5 plusów = ocena bardzo dobra, 3 minusy = ocena niedostateczna).
2. Uczeń ma prawo zgłoszenia braku pracy domowej lub nieprzygotowania bez ponoszenia konsekwencji dwa razy w ciągu semestru. Nie dotyczy to zapowiadanych sprawdzianów lub kartkówek.
 - 1) Uczeń jest zobowiązany do zgłoszenia nieprzygotowania przed lekcją . Fakt nieprzygotowania zapisany jest w dzienniku lekcyjnym symbolem NP. W przypadku wykorzystania przez ucznia limitu nieprzygotowań otrzymuje ocenę niedostateczną za każde kolejne nieusprawiedliwione nieprzygotowanie.
 - 2) Nieprzygotowanie ucznia do lekcji z przyczyn losowych udokumentowane pisemnie w dzienniku lekcyjnym nie powoduje konsekwencji w postaci oceny niedostatecznej.
 - 3) Niezgłoszone przez ucznia nieprzygotowanie po wywołaniu go do odpowiedzi , pociąga za sobą wpisanie oceny niedostatecznej.
 - 4) Przez nieprzygotowanie rozumie się :
 - nieprzygotowanie do odpowiedzi ustnej
 - nieprzygotowanie do niezapowiedzianej kartkówki.
3. Nauczyciel zastrzega sobie prawo do indywidualizacji procesu oceniania ucznia w szczególnych przypadkach.
4. Sprawdziany pisemne są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem. Sprawdziany te będą ocenione przez nauczyciela w ciągu 2 tygodni
5. od ich napisania. W szczególnych przypadkach np. Gdy nauczyciel zachoruje lub jest nieobecny (szkolenie), termin może się wydłużyć.
6. Na prośbę uczniów nauczyciel może zmienić termin sprawdzianu pisemnego. Jednakże konsekwencje w postaci zwiększenia liczby prac pisemnych w tygodniach następnym ponoszą uczniowie.
7. Jeżeli uczeń nie pisał sprawdzianu lub kartkówki z przyczyn uzasadnionych (dłuższa choroba min. 4 dni) powinien go napisać w ciągu 2
8. tygodni w terminie ustalonym z nauczycielem.
9. Oceny z prac pisemnych: sprawdzianów oraz kartkówek można poprawiać w okresie nieprzekraczającym 2 tygodni od chwili otrzymania oceny. Poprawianie ocen nie jest jednak obligatoryjne i zależy od decyzji ucznia. W sytuacji poprawiania wyników niekorzystnych uczeń otrzymuje nowe zadania o identycznym stopniu trudności co poprzednie.

10. Uczeń ma możliwość poprawy oceny z wszelkich prac pisemnych – tylko ocena z poprawy jest brana pod uwagę przy obliczaniu średniej ważonej podczas wystawiania ocen semestralnych.
11. Nauczyciel obowiązany jest do przekazywania uczniom informacji zwrotnej dotyczącej mocnych i słabych stron jego pracy (na pracach pisemnych należy to robić pisemnie).
12. Rodzice (prawni opiekunowie) mają wgląd w prace pisemne swoich dzieci na terenie szkoły i w obecności nauczyciela podczas zebrań ogólnych z rodzicami oraz konsultacji indywidualnych. Ponadto na prośbę rodzica sprawdzone i ocenione prace kontrolne przekazywane są uczniom do domu. Uczniowie potwierdzają wówczas fakt przekazania im pracy podpisem na przygotowanym przez nauczyciela wykazie. Uczeń ma obowiązek zwrócić podpisaną przez rodzica pracę na najbliższej lekcji.
13. Uczeń, który w czasie sprawdzianu lub kartkówki zostanie przyłapany na ściąganiu, otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy.
14. Uczeń, który opuścił 50% lekcji, nie może być klasyfikowany z przedmiotu. Przeprowadza się wówczas egzamin klasyfikacyjny.
15. Ocenianie jest jawne.
16. Prace pisemne - sprawdziany oceniane są według skali procentowej: punktacja / ocena
 - 100% - celujący
 - 99% - 90 % oraz wykonanie zadania dodatkowego, treść wykraczająca poza bieżący zakres wymagań, itp. – celujący
 - 90 – 99 % bardzo dobry
 - 71 – 89 % dobry
 - 51 – 70 % dostateczny
 - 36 – 50 % dopuszczający
 - 0 - 35 % niedostatecznyW przypadku innych prac pisemnych – karkówki, karty pracy przy 100% otrzymanych punktów uczeń dostaje ocenę + bardzo dobry.
Pozostałe oceny wg skali jw.

V. Dostosowanie Przedmiotowego Systemu Oceniania z matematyki do możliwości uczniów ze specjalnymi wymaganiami edukacyjnymi →

Uczniowie posiadający pisemną opinię Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni. → Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinie PPP o specyficznych trudnościach w uczeniu się. → W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów. Obniżenie wymagań nie może zejść poniżej podstawy programowej. Uczeń z dysfunkcjami zobowiązany jest do zajmowania miejsca w pierwszych ławkach w klasopracowni. Rodzaje dysfunkcji:

Dyskalkulia, czyli trudności w liczeniu - Oceniamy przede wszystkim tok rozumowania, a nie techniczną stronę liczenia. Uczeń ma, bowiem skłonność do przedstawiania kolejności cyfr w liczbie i przez to jej zapis jest błędny. Zły wynik końcowy wcale nie świadczy o tym, że uczeń nie rozumie zagadnienia. Dostosowanie wymagań będzie, więc dotyczyło tylko formy sprawdzenia wiedzy, koncentrację na prześledzeniu toku rozumowania w danym zadaniu i jeśli jest on poprawny – wystawienie uczniowie oceny pozytywnej. U uczniów z dyskalkulią może dojść do zamiany formy odpowiedzi z pisemnej na ustną lub z ustnej na pisemną na wyraźną prośbę ucznia, bądź rodzica.

Dysgrafia, czyli brzydkie, nieczytelne pismo Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści. Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólnie, takie same, jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne np. jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepytał go ustnie z tego zakresu materiału. Może też skłaniać ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze. Nie oceniamy czytelności rysunków, estetyki wykonywanych konstrukcji geometrycznych, a jedynie ich poprawność. W czasie sprawdzianów uczniowie mogą korzystać z tablic matematycznych, bądź fizycznych.

Dysleksja, czyli trudności w czytaniu przekładające się niekiedy także na problemy ze zrozumieniem treści Dostawanie wymagań w zakresie formy: krótkie i proste polecenie, czytanie polecenia zadania na głos, objaśnianie dłuższych poleceń. Uczniowie z tą dysfunkcją powinni mieć wydłużony o 5 – 10 minut czas pracy podczas pisania sprawdzianu, a nauczyciel powinien sprawdzić, czy polecenia zostały przez ucznia zrozumiane.

Uczeń ze sprawnością intelektualną niższą niż przeciętna W przypadku ucznia ze sprawnością intelektualną niższą od przeciętnej stosuje się następujące metody ułatwiające opanowanie materiału: - omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności, - pozostawiania więcej czasu na jego utrwalenie; - podawanie poleceń w prostszej formie ustnej lub pisemnej; - unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć; - częste odwoływanie się do konkretnego przykładu (np. graficzne przedstawianie treści zadania) - unikanie pytań problemowych, przekrojowych; - wolniejsze tempo pracy; - szerokie stosowanie zasady pogłębienia; - odrębne instruowanie dzieci; zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie wykonać samodzielnie; - ukierunkowanie i naprowadzanie w myśleniu, nawiązując do codziennych sytuacji życiowych; - podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy, w razie potrzeby udzielanie pomocy i wyjaśnień, mobilizowanie do wysiłku i ukończenia zadania; - zwiększenie ilości czasu i powtórzeń dla przyswojenia danej partii materiału. W przypadku ucznia z objawami zaburzeń funkcji słuchowo - językowych stosuje się: - naukę definicji, reguł, wzorów rozkłada się w czasie, często przypomina i utrwała; - uczeń ten nie jest wrywany do natychmiastowej odpowiedzi, wcześniej jest przygotowany zapowiedzią, że będzie pytany; - w trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdza się, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udziela się dodatkowych wskazówek.

W przypadku ucznia z objawami zaburzeń funkcji wzrokowo - przestrzennych, integracji percepcyjno - motorycznej i lateralizacji stosuje się: - materiał sprawiający trudność jest dłużej utrwalany, dzielony na mniejsze porcje; - oceniany jest tok rozumowania, nawet gdy ostateczny wynik zadania jest błędny (co wynikać może z pomyłek rachunkowych); - w czasie sprawdzianów uczeń ten ma zwiększoną ilość czasu na rozwiązanie zadań.

Inne rodzaje dysfunkcji – ocenianie zgodnie ze wskazaniami poradni.

Wymagania dla uczniów cudzoziemców

1. W zakresie nauczania uczniów cudzoziemców należy pamiętać o:
 - a) poznaniu podstawowych zasad komunikacji z danym uczniem;
 - b) zdiagnozowaniu za pomocą wywiadu, obserwacji oraz wystandaryzowanych i obiektywnych testów:
 - znajomości języka polskiego (wg sprawności: słuchanie, mówienie, czytanie, pisanie);
2. dostosowaniu formy przekazywania treści nauczania do poziomu językowego ucznia – dostosowujemy materiały edukacyjne **na poziomie językowym**, a nie w obszarze treści edukacyjnych (materiał poddany obróbce „glottodydaktycznej” powinien nadal realizować treści zgodne z podstawą programową dla danego przedmiotu); dostosowujemy tzn. upraszczamy treści z podręcznika, treści zeszytu ćwiczeń, testy, sprawdziany, dodatkowe materiały dydaktyczne, polecenia, treści narracyjne, materiał ikonograficzny, podpisy pod zdjęciami itp., udostępniamy uczniowi słowniczki z terminologią); w wyjątkowych sytuacjach umożliwienie korzystania z tłumacza w telefonie komórkowym,
3. wykorzystaniu dodatkowej wiedzy i umiejętności, które posiada uczeń;
4. wstrzymywaniu się od oceniania przez okres zależny od danego ucznia – jego sytuacji/stanu psychicznego (np. uchodźca, emigrant) i możliwości komunikacyjnych;
5. ocenianiu wiedzy i umiejętności, a nie umiejętności językowych;
6. docenianiu wysiłku ucznia i jego postępów;
7. byciu elastycznym i unikaniu stereotypowego myślenia.